

Digituinen van ministerie OCW neemt medewerkers mee naar 100% digitaal

De digitalisering van de overheid is sinds het laatste regeerakkoord in een stroomversnelling gekomen. Daarin staat immers dat bedrijven en burgers uiterlijk in 2017 zaken met de overheid digitaal kunnen afhandelen. Ook voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is dit een grote verandering. Het programma 'Stroomlijnen werkprocessen: op weg naar 100% digitaal' moet deze belofte waarmaken. Het programma bestaat uit drie onderdelen. Allereerst neemt het ministerie processen onder de loep om te kijken hoe het proces zo slim en zo 'lean' mogelijk digitaal kan worden. Daarbij kun je denken aan processen als inkoop, subsidies en afhandeling burgerbrieven. Het tweede onderdeel in het programma heet Digitale stukkenstroom, een project om huidige documentstromen digitaal te ondersteunen.

"De digitalisering betekent nogal wat voor de 1150 medewerkers van het ministerie; het vraagt een andere manier van werken", vertelt Jeroen le Rûtte, projectleider Digituinen bij OCW. "Digituinen is het derde onderdeel in het digitaliseringsprogramma en is gericht op de gedragskant van de digitalisering zoals het trainen en bijspijkeren van de digitale kennis van medewerkers."

"Digituinen kent 30 korte trainingen die variëren van vaardigheidstrainingen tot workshops die meer gericht zijn op samenwerken en gedrag. We hebben Digituinen opgedeeld in vier thema's: Papierloos vergaderen, Digivaardig, Communicatie en samenwerken en Succesvol tijd-, plaats- en apparaatonaafhankelijk werken", aldus Le Rûtte. Het programma is vorig najaar gestart en wordt per directie uitgerold. "De teller staat nu op 300 uitgevoerde trainingen en ruim 2250 inschrijvingen. Een ongekend succes, want gemiddeld heeft elke medewerker er straks 3 trainingen op zitten."

geen wassstraat

work21 heeft de aanpak van Digituinen samen met OCW bedacht en uitgewerkt, doet de begeleiding van de directies en vult een deel van de trainingen in. "We besteden veel tijd aan de intake per directie, want zo kunnen we goed aansluiten bij wat er speelt, maken we meteen werkafspraken en - last maar zeker niet least - zorgen we dat alle leidinggevenden hun rol als motor van het veranderingsproces kunnen en willen nemen. Geen wassstraat dus met standaardtrainingen!" Vervolgens vindt er voor elke directie een fysieke informatiebijeenkomst plaats, (in de wandelgangen liefkozend de 'plaksessie') waar alle medewerkers hun interesse direct kunnen aangeven voor de trainingen en workshops, zowel individueel als per team. "Daarmee besteed je aandacht aan alle medewerkers en dat wordt bijzonder gewaardeerd", vertelt Le Rûtte.

korte trainingen

De keuze voor korte trainingen, die in huis worden verzorgd, zorgt voor een lage drempel. Le Rûtte: "Het sluit aan bij wat we dankzij Jennings weten: leren doe je vooral op de werkvloer. Door de workshops praktisch en kort te houden, verbinden we werken en leren". Voor de Word en Excel trainingen biedt het programma een zelfbeoordelingsformulier aan, om medewerkers een handje te helpen bij het bepalen welke training geschikt is en bij jouw niveau past. Gevraagd naar de bijdrage van work21 in Digituinen, is Jeroen le Rûtte duidelijk: "Allereerst is het fijn dat work21 zowel procesbegeleiding doet als praktische workshops geeft. En dat doen Gonny Vink en Sanneke Kats allebei met veel passie en inzet. En niet te vergeten: work21 maakt het leuk, bedenkt mooie spelvormen en middelen. Die speelsheid zie je terug in de Digituinen".

digivaardig

In het thema Digivaardig kunnen medewerkers zich allerlei slimmigheidjes eigen maken die het werk slimmer en leuker maken. "Voor de een zal dat gaan om typevaardigheid op te doen, voor een ander het meer halen uit zijn iPhone of om handigheidjes in Excel. Twee jaar geleden heeft iedereen een laptop gekregen met Microsoft Office. Maar alleen ter beschikking stellen is niet genoeg om ook echt slimmer te gaan werken. Meer halen uit de tools die je al hebt, daar gaat het in deze trainingen vooral om."

communicatie en samenwerken

Gaat het in Digivaardig vooral om individuele vaardigheden, in het thema "Communicatie en Samenwerken" draait het meer om de teams en staan onderwerpen als timemanagement, slim omgaan met mail en agenda en Lync op het programma. "Het liefst doen we in dit thema zoveel mogelijk trainingen met teams omdat je dan ook meteen werkafspraken kunt maken met elkaar. Wanneer gebruik je Lync wel en niet, wat doe je telefonisch en wat per mail?", legt Le Rütte uit. papierloos vergaderen

Het thema Papierloos vergaderen heeft een wat andere insteek. Het ministerie heeft gekozen voor iBabs als vergaderoplossing en alle leidinggevenden hebben een iPad gekregen. Vanuit Digtuinen worden de leidinggevenden ondersteund om de overstap te maken naar papierloos vergaderen. "Gelukkig hebben we bij OCW te maken met een top die dit proces van harte ondersteunt en ook enthousiast het goede voorbeeld geeft. Onze Secretaris-Generaal (SG) gebruikt alleen nog maar papier als hij een spiekbriefje nodig heeft voor een openbaar optreden. Geen loodgieterstassen meer mee naar huis dus, maar een volle iPad", vertelt Jeroen le Rütte enthousiast. "Tijdens een van de eerste trainingen effectief vergaderen heeft Gonny de 'rode knop' geïntroduceerd, die teams tijdens een vergadering kunnen gebruiken om even aandacht voor het proces te vragen, en dus even uit de inhoud te stappen. Wat mij betreft een mooi voorbeeld van de speelse aanpak van work21."

tijd-, plaats- en apparaatonafhankelijk werken

Succesvol tijd-, plaats- en apparaatonafhankelijk werken (kortweg: TPAW) is als vierde thema later toegevoegd aan het programma om wat meer aandacht aan de gedragskant van andere manieren van werken te geven. Le Rütte: "De workshop 'Leidinggeven aan een leeg kantoor' is in dit thema een verplichte workshop voor de MT's van directies, waarin Gonny samen met een OCW-collega aan de hand van dilemma's de discussie voert over tal van onderwerpen die leidinggevenden bezighouden. Hoe blijf je een team en hoe geef ik het goede voorbeeld? Is een vaste thuiswerkdag een goed idee, en hoe geef je leiding op maat? We starten deze workshop altijd met een filmpje waarin de SG en de DG Cultuur en Media uitleggen waarom het programma zo belangrijk is en wat 100% digitaal voor henzelf betekent." Afdelingen binnen directies maken ook afspraken met elkaar over TPAW en over hoe je deze afspraken onderhoudt. Daarnaast zijn er voor leidinggevenden en medewerkers diverse workshops over hoe je werkt op basis van TPAW.

ambassadeurs

In de zomer van 2015 komen de laatste directies in de Haagse Hoftoren aan de beurt. Le Rütte: "Dan gaan we naar andere onderdelen van OCW zoals DUO in Zoetermeer en de Rijksdienst Cultureel Erfgoed in Amersfoort. Want Digtuinen is inmiddels bekend en gewild dus we zijn overal welkom. En natuurlijk gaan we in de Hoftoren zorgen dat we vasthouden wat we hebben bereikt. Daarvoor zorgen de personeelsadviseurs, samen met de ambassadeurs van Digtuinen die in alle directies zijn benoemd."